

Nu weet je het!

universiteit
hasselt
KNOWLEDGE IN ACTION

ONZE NIEUWE STADSCAMPUS

Personeelsmagazine voor en door UHasselt-personeelsleden

Nummer 1 • 8 oktober 2012
Jaargang 2012

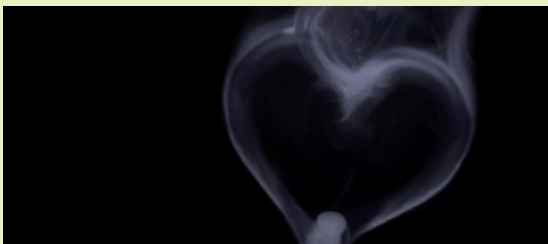

INHOUD

03 UHasselt @ Pukkelpop

04 In de pers

06 UHasselt, nu ook in Hasselt!

09 Centrale diensten verhuizen naar Hasselt

10 Luchtfoto campus Hasselt

12 In de prijzen

15 UHasselt in action

20 Students in action: TEDxUHasselt

22 Tech Transfer Office in de kijker

25 Voordelig sporten voor personeel
+ RechtsBibliotheek Limburg

26 VLUP

28 Fotopagina's

30 Personeelsweetjes

31 Doctoraten

34 Coming up

35 Column

36 Gespot op de agora

COLOFON

Eindredactie: Koen Santermans

Redactie: Kaylie Lemmens

Arne Biesmans

Ann T'Syen

Vormgeving: Dave Bosmans | Mouch Hendrickx

Fotografie: Marc Withofs

Druk: Profeeling

Verantwoordelijke uitgever:

Marie-Paule Jacobs | beheerder UHasselt

Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek

Agoralaan | Gebouw D | BE-3590 Diepenbeek

UHASSELT @ PUKKELPOP

Universiteit Hasselt is de trotse partner van Pukkelpop. Zowel op het festival zelf als op het internet kon je UHasselt spotten via twee opvallende projecten. Het Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM) van de UHasselt ontwikkelde de unieke 360° videotecnologie waardoor je de optredens op de Pukkelpop-website via Belgacom live stream kan bekijken alsof je zelf op het podium zou staan. Inclusief inzoomen én het feestende publiek bekijken, hoe je het zelf wil. Daarnaast bestuderen studenten Verkeerskunde de bereikbaarheid van Pukkelpop via een eigen smartphone applicatie. Met de hulp van de festivalgangers willen ze de bezoekersstromen van en naar het festivalterrein in kaart brengen. De deelnemers maakten kans op exclusieve backstage rondleidingen, een iPad en andere mooie prijzen.

360° live video streaming: alsof je zelf op het podium staat

Live online video streaming van concerten en festivals wordt steeds populairder. Het geeft je het gevoel dat je er bij bent, terwijl je eigenlijk gewoon achter je computerscherm zit. Ook via de Pukkelpop-website zullen vele optredens live uitgezonden worden. De technologie die het onderzoeksinstituut EDM van de UHasselt en UHasselt spin-offs Androme en Camargus ontwikkelden, verlegt dit jaar de grenzen van het live uitzenden op internet radicaal. Naast de gebruikelijke directors cut, zal dit jaar ook een immersieve 360 graden live stream aangeboden worden. Dat is een live video stream waarin de kijker zelf kan rondkijken, net zoals met Google Streetview bijvoorbeeld, maar dan met live bewegend beeld van op het hoofdpodium. Je kiest dus volledig zelf wat je wil zien. Het unieke aan de 360 graden videotecnologie van EDM is dat deze een kwaliteit biedt die zelfs voldoende is voor tv-uitzendingen, en simultaan verschillende presentatievormen toelaat.

Studenten Verkeerskunde onderzoeken bereikbaarheid festival

Daarnaast voerden studenten Verkeerskunde een onderzoek uit naar de bereikbaarheid van het festival. An Neven, doctoraatsstudente Verkeerskunde, geeft meer uitleg: "We willen de bereikbaarheid van het festival onderzoeken, zodat we deze de volgende jaren kunnen verbeteren. We proberen hierbij voornamelijk bezoekersstromen van en naar het festivalterrein in kaart te brengen. Hiervoor ontwikkelden we de smartphone applicatie 'Pukkelpop

Trip Tracker' voor Android-smartphones die de verplaatsingen registreert via GPS-coördinaten. In totaal hebben 1246 personen de app Pukkelpop Trip Tracker gedownload, zowel de dagen voor het festival als tijdens de festivaldagen zelf."

746 actieve app-gebruikers

Tim De Ceunynck, doctoraatsstudent Verkeerskunde, vult aan: "Via een korte enquête die in de app geïntegreerd was, polsten we naar extra informatie van de gebruikers (o.a. het gebruikte vervoersmiddel en vertrektijd) om achterliggende verplaatsingspatronen te achterhalen. Dit bracht het aantal actieve gebruikers van de app op 746 personen. Zij maakten automatisch kans op prijzen die tijdens het festival dagelijks verloot werden: backstage rondleidingen, Pukkelpop-hoodies en UHasselt USB-sticks. Florian De Roeck uit Ninove mag zich de gelukkige winnaar van de iPad noemen, die we zondag verlootten onder alle actieve gebruikers van de app. Met de verzamelde GPS-locaties van de festivalgangers zijn we in staat om de afgelegde reisroutes op kaart te visualiseren. Met deze gegevens kunnen we de verkeersdruk in kaart brengen, bezoekersstromen analyseren en de voornaamste knelpunten in de bereikbaarheid achterhalen. Uit de resultaten bleek dat er zelfs GPS-locaties vanuit Italië en Groot-Brittannië werden verzameld, en dat er zich tussen de winnaars ook enkele Nederlanders bevonden. Dit wijst erop dat de app ook door een aantal buitenlandse festivalgangers werd gedownload." Kortom: een succesvol festival én een succesvol onderzoek!

LUMOZA IS TECHNOTOPPER

In het Vacature magazine van september kwamen we een bekend gezicht én bedrijf tegen. Het magazine bracht een dossier over 'de technotoppers van vandaag en morgen'. Vacature vroeg aan een panel van technologiespecialisten welke van de vroegere exposanten op Flanders Technology Belgium nu nog steeds aan de top staan. Daarnaast voorspelde de jury ook welke beloftevolle starters in 2020 zouden kunnen zorgen voor jobs en economische groei. Ann-Pascale Bijmens, directeur van Tech Transfer Office, maakte deel uit van de jury die de bedrijven beoordeelde. In één adem vermeldde Vacature ook 'tien ambitieuze starters in technologieland'. Lumoza, een UHasselt spin-off, kreeg hierin een plaatsje. Lumoza drukt met speciale geleidende inkten elektronica, voorlopig vooral kleine verlichtingstoestellen. Lumoza werd opgericht in 2009 en telt vijf werknemers.

3 BESTE EINDWERKEN VAN MASTERS VERKEERSKUNDE BEKROOND MET AXA AWARD

Voor het vierde jaar op rij studeerden Masters in de Verkeerskunde af aan onze universiteit. Ook deze keer beloonde AXA België drie van hen met een AXA Award voor hun onderzoek over verkeersveiligheid en mobiliteit. Elke winnaar kreeg een cheque van 500 euro voor zijn of haar onderzoek.

And the winners are...

Joram Langbroek bestudeerde voor zijn internationale masterproef het gedrag van voetgangers op verschillende kruispunten in België en Zweden. Een opmerkelijk resultaat is bijvoorbeeld dat het percentage voetgangers dat door het rood loopt op het Zweedse kruispunt veel hoger ligt dan op beide Belgische kruispunten.

Joris Cornu onderzocht in zijn rijsimulatorstudie de impact van digitale informatiepanelen op het snelheidsgedrag. Om je een beeld te geven van de resultaten: de boodschap 'Flitscontrole' zorgde voor het grootste effect, de smiley deed bijna niemand gas terugnemen.

Aline Carpentier bestudeerde hoe het trainen van gevarenherkenning in een rijsimulator kan bijdragen aan de rijvaardigheden van jonge chauffeurs. Het resultaat van de training was uiterst positief, zowel op korte termijn als tot een viertal weken na de training: de jonge chauffeurs merkten gevaren sneller en beter op.

Gefeliciteerd, Joram, Joris en Aline!

CMK BECIJFERT GEZONDHEIDSWINST VAN ROOKVERBOD IN VLAANDEREN

Sinds de invoering van het rookverbod op de werkvloer in 2006 zijn er in Vlaanderen jaarlijks ruim 400 (tien procent) minder doden door een hartinfarct. In opdracht van de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) becijferde Bianca Cox van de Universiteit Hasselt (Centrum voor Milieukunde – CMK) voor het eerst de gezondheidswinst van het rookverbod op de werkvloer in Vlaanderen. UHasselt-milieu-epidemioloog Tim Nawrot: "De cijfers tonen het belang aan van het rookverbod en vormen een belangrijke aanvulling op gelijkaardig onderzoek elders in Europa. Wij verwachten dat deze positieve evolutie zich nog verder zal doorzetten na de invoering van het rookverbod in cafés nu net een jaar geleden."

Eerste gegevens voor Vlaanderen

Studies in verschillende landen toonden reeds aan dat de invoering van een (algemeen) rookverbod leidt tot een snelle vermindering van de gevallen van hart- en vaatziekten op populatieniveau. Tot voor kort waren er nog geen gegevens voor België onderzocht. In deze studie onderzochten we de impact van de eerste twee fases van de rookvrije wetgeving (verbod op roken in openbare ruimten en werkplekken, en in restaurants) op sterfte door acuut hartinfarct in Vlaanderen. De UHasselt-onderzoekers van het CMK maakten gebruik van gegevens over doodsoorzaken bij mensen van 30 jaar of ouder gedurende de periode van 2000 tot en met 2009 in Vlaanderen. De onderzoekers wendden standaardmethoden voor trendanalyses aan en hielden rekening met het seizoensgebonden verloop van het aantal sterfgevallen door een hartinfarct, met lange termijn trends, en met de populatiegrootte in Vlaanderen in de verschillende jaren. De studie bleef beperkt tot Vlaanderen omdat

er voor deze periode alleen voor Vlaanderen volledige sterftecijfers beschikbaar zijn.

CENTRUM TOEGEPASTE LINGUÏSTIEK ONTKRACHT CLICHÉS OVER LUIKENAARS

Zijn Walen “lui”? Vlaams parlementsvoorzitter Jan Peumans gelooft niet in dit cliché. Dat verklaarde hij in zijn 11 juli-toespraak. Hij heeft in elk geval gelijk voor wat de provincie Luik betreft. Dat bewees een recent onderzoek naar cultuurkenmerken van het Centrum Toegepaste Linguïstiek van de Universiteit Hasselt. Een bevraging toonde duidelijk aan dat Belgisch-Limburg en Luik slechts in beperkte mate van elkaar verschillen. De bevraging gebeurde bij een representatieve steekproef van personen die verspreide professionele contacten hebben met inwoners, geboren en getogen in de provincies Luik of Belgisch-Limburg. Het onderzoek kadert in een ruimer, internationaal project, onder leiding van prof. Martine Verjans (UHasselt), waarbij gepeild werd naar verschillen en overeenkomsten op het vlak van cultuurkenmerken tussen de vijf deelregio's van de Euregio Maas-Rijn. Ook werden de storende - vaak stigmatiserende - frequente taalfouten in de drie talen van de Euregio (Nederlands, Duits, Frans) in kaart gebracht.

Meer overeenkomsten dan verschillen

Het team onderzocht elf cultuurkenmerken. De vergelijking tussen Luik en Belgisch-Limburg wijst slechts op één enkel significant verschil: Luikenaars zijn veel formeler dan Limburgers en dat uit zich onder meer in hun taalgebruik. Maar voor het overige loopt hun gedrag grotendeels parallel. Enkele voorbeelden: beide subregio's zijn niet vies van werk, ze leven eerder om te werken dan omgekeerd. Over het algemeen houden ze zich ook aan afspraken, leven ze contracten na, zijn ze betrouwbare zakelijke partners. Luikenaars verwachten wel iets meer dan Limburgers dat inspanningen van welke aard ook snel resultaat opleveren.

Natuurlijk mag je niet veralgemenen. Het gedrag van elk individu wordt immers mee bepaald door zijn unieke persoonlijkheid. Maar iedereen is – meestal onbewust - doordrongen van de waarden, normen en leefregels van de geografische groep waartoe hij behoort.

Vlaanderen - Wallonië

Hoewel je zou denken dat deze resultaten verrassend zijn, zijn ze dat eigenlijk niet. Er waren tot nu toe immers geen gegevens uit wetenschappelijk onderzoek dat alleen beide provincies cultureel in kaart bracht en vergeleek. Het Centrum Toegepaste Linguïstiek van de UHasselt staat in de startblokken om dit exploratief onderzoek uit te breiden naar heel België om zo een duidelijk beeld te kunnen schetsen van de werkelijke cultuurverschillen en –overeenkomsten tussen Vlaanderen en Wallonië. Immers, vroegere onderzoeksresultaten zijn mogelijk achterhaald aangezien cultuur evolueert. Wellicht verandert hierdoor de stereotype – dikwijls negatieve - beeldvorming die beide regio's van elkaar hebben. Financiers gezocht...

Voor meer informatie:

www.uhasselt.be/ctl (Onderzoek - Projecten & partners – INTERcCOM)

HOE GEVAARLIJK IS SMS'EN ACHTER HET STUUR?

“Sms'en achter het stuur is even onverantwoord en gevaarlijk als dronken rijden”, zegt prof. dr. Tom Brijs in Het Laatste Nieuws. Woensdag 5 september dook de professor Verkeerskunde op in een reportage van het Eén-programma ‘Ook getest op mensen’. Twee proefpersonen testten het gevaar van rijdend sms'en en onze docent gaf daarbij tekst en uitleg.

Sms'en is nog gevaarlijker dan bellen achter het stuur

Tom Brijs (IMOB) legt uit: “Op basis van onderzoek weten we dat één Belg op vijf dagelijks sms't in de wagen. Niet alleen jongeren, maar personen van alle leeftijden en lagen van de bevolking. Daarbij stellen we vast dat de bestuurders overmoedig denken dat zij de praktijk onder de knie hebben en het geen direct risico betekent voor hun rijvaardigheid. Dat is zorgwekkend, want sms-en is nog gevaarlijker dan bellen achter het stuur. Het staat gelijk aan 0,8 tot 1 promille alcohol in je bloed.”

Handsfree maakt weinig verschil

Ook handsfree sms'en - via stemherkenning - biedt geen oplossing volgens prof. dr. Tom Brijs. “Het is bewezen dat handenvrij bellen weinig verschil maakt voor de verkeersveiligheid. De visuele afleiding valt dan wel weg, maar je bent mentaal nog steeds belast met een andere taak dan je focus op de weg. Ik denk dan ook dat de overheid op termijn zal moeten ingrijpen, bijvoorbeeld met een algemeen verbod op alle gsm-gebruik - óók handsfree.”

UHASSELT, NU OOK IN HASSELT!

Op de drempel van een nieuw academiejaar zet de Universiteit Hasselt écht voet op Hasseltse bodem. Donderdag 20 september werd de nieuwe ‘stads-campus’ – met in het hart de Oude Gevangenis – officieel geopend. Op maandag 24 september volgde de opendeur voor het personeel. “De Oude Gevangenis is zonder meer een historisch moment voor de UHasselt”, zegt rector Luc De Schepper. “Een campus in de binnenstad en een volledig nieuwe faculteit Rechten met bijna 1000 studenten: het zijn twee mijlpalen in de uitbouw van de Limburgse universiteit.”

Met de Oude Gevangenis krijgen de rechtenstudenten een wel heel speciale eigen stek. Op de plaats waar vroeger veroordeelden hun straf uitzaten, zullen anno 2012 advocaten, juristen en magistraten in spe les volgen en studeren.

Marie-Paule Jacobs, beheerder van de UHasselt, zegt: “Onze opdracht aan architecten was om van dat gebouw een warme plek met een open karakter te maken. Een plaats waar studenten en staf elkaar kunnen ontmoeten en waar er ruimte is voor discussie.” En, niet onbelangrijk, een plek die naadloos aansluit bij het DNA van de universiteit. “We wilden ons kleinschalige onderwijs graag vertaald zien in de architectuur van het gebouw. Met weinig grote auditoria, veel ruimtes om les te geven in kleine groepen én met werkplekken waar studenten kunnen studeren en opdrachten uitvoeren.”

Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement, en rector Luc De Schepper openen de stads-campus officieel met een druk op de knop.

Studiecellen

“Als je een gebouw met zo'n rijke geschiedenis een nieuwe, eigentijdse bestemming wil geven, moet je dat doen met een groots respect voor de oorsprong van het gebouw”, zegt Philippe Vierin van het Brusselse architectenbureau noA. “Voor een architect is het altijd belangrijk om de oorsprong van een gebouw te achterhalen. In archieven gingen we op zoek naar originele plannen en tekeningen. De lay-out van het cafetaria is bijvoorbeeld op het oorspronkelijke ontwerp afgestemd.”

Die harmonieuze mix van oud en nieuw kom je eigenlijk overal in het pand tegen. In de oude directeurswoning op de eerste verdieping is nu de studentenadministratie gehuisvest. De vroegere kapel, bibliotheek, ontspannings- en bezoekersruimte hebben een nieuwe bestemming als vergaderzaal of ontvangstruimte gekregen. Het meest in het oog springen echter de studiecellen: oude cellen die zijn ingericht als werkplek voor de student. De 'aftelstreepjes' op de glazen deuren zijn een meer dan opvallende knipoog naar het verleden.

'Glazen' rectoraat

Onze centrale administratieve diensten krijgen onderdak in een gloednieuw gebouw naast de Oude Gevangenis. Eerder werd op de site al het gebouw van de faculteit Rechten – dat in maart 2011 werd geopend – opgetrokken. Architect Philippe Vierin: "Voor het rectoraat kozen we bewust voor een totaal andere stijl. Het is een monoliet, maar de glazen gevel zorgt letterlijk voor transparantie. Het geeft niet alleen zichtbaarheid aan die toplocatie op de kleine ring. Het open karakter van dat gebouw contrasteert ook heel mooi met de beslotenheid van de gevangenis."

CENTRALE DIENSTEN VERHUIZEN NAAR HASSELT

In de week van 1 oktober waren de centrale diensten druk in de weer met verhuisdozen: ze mochten naar hun nieuwe werkplek in hartje Hasselt trekken. We informeren je graag over enkele praktische wijzigingen door de verhuis naar onze stadscampus:

Postadres

Vanaf 1 oktober wijzigt de maatschappelijke zetel van de UHasselt naar Martelarenlaan 42, 3500 Hasselt. Vanaf dan beschikt de UHasselt dan ook over één postadres: Martelarenlaan 42, 3500 Hasselt - en twee bezoekersadressen.

Ook het leveringsadres kan Diepenbeek of Hasselt zijn.

Nieuwe omslagen, waarop het nieuwe adres vermeld wordt, zijn in aantocht.

Voor de post geldt een overgangperiode. In de beginfase is het geen probleem wanneer de inkomende post nog het adres van Diepenbeek zou vermelden. Er is een akkoord met de post dat deze nog rechtstreeks geleverd wordt in Diepenbeek.

Onthaal

Het onthaal wordt ontdubbeld: het onthaal van campus Hasselt zal de inkomende post 's ochtends sorteren, waarna de post voor Diepenbeek opgehaald wordt door personeel van MAT. In Diepenbeek gebeurt een verdere sortering zoals dit nu ook al gebeurt. We streven er naar de huidige uren van postbedeling en -ophaling te behouden. Op campus Hasselt gaat elke dienst haar post afhalen aan het onthaal in Hasselt.

Telefoonnummers

Onze telefoonnummers blijven ongewijzigd!

1

Rectoraat

Verdieping

- 0 Communicatie en Marketing
- 1 Financiën
- 2 Onderzoek
TechTransferOffice
- 3 Onderwijs en Internationalisering
Personeel
- 4 Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg
Voorzitter UHasselt
Ondervoorzitter UHasselt
Kredietcel CAD
- 5 Rectoraat en Algemeen Beheer

2

Oude Gevangenis

Verdieping

- 0 Onthaal
Open Universiteit
- 1 Studentenadministratie
Studentenvoorzieningen
Onderwijskundigen
- 2 aula's:
  - aula Louis Verhaegen (370 zitplaatsen)
  - auditorium Louis Roppe (184 zitplaatsen)

In de 'cellen' vind je o.a.:

- Helpdesk
- EHBO
- Studentenraad
- Studentenvereniging Themis
- Studieruimtes voor de studenten

3

Buitenauditorium

4

Faculteit Rechten

2

1

3

KIZOK-ONDERZOEKERS WINNEN 'UNIVERSITY OF ALBERTA BEST RESEARCH PAPER AWARD'

KIZOK-onderzoekers dr. Jolien Huybrechts, prof. dr. Wim Voordecers, prof. dr. Frank Lambrechts, prof. dr. Tensie Steijvers en prof. dr. Nadine Lybaert hebben de "University of Alberta Best Research Paper Award" gewonnen. De prestigieuze prijs werd uitgereikt op het jaarlijkse IFERA World Family Business Congres dat dit jaar plaats vond van 26 tot 29 juni in Bordeaux (Frankrijk).

De bekroonde paper "The Distinctiveness of Family Firm Intangibles: An Empirical Study" maakte deel uit van het doctoraatsproefschrift van Jolien Huybrechts. Hierin bestudeert ze de succesfactoren van familiebedrijven. Jolien verdedigde haar proefschrift in 2011. De paper werd verkozen uit 248 inzendingen en 167 geaccepteerde artikels.

PROF. DR. JACO VANGRONSVELD KRIJGT LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD

De International Phytotechnology Society (IPS) reikte zijn zesde Milton Gordon Award uit aan prof. dr. Jaco Vangronsveld, hoogleraar en directeur van het Centrum voor Milieukunde (CMK) van onze universiteit. Prof. dr. Vangronsveld kreeg de lifetime achievement award voor zijn jarenlange inzet (onderzoek en begeleiding van onderzoek) op het gebied van plantgebaseerde saneringstechnieken. De uitreiking vond woensdag 12 september plaats tijdens de opening van de internationale conferentie over fytotechnologie in de UHasselt.

Pionier

Het onderzoek van prof. dr. Jaco Vangronsveld naar zware metalentoxiciteit bij planten en de fyto-remediatie van verontreinigde bodems geniet al meerdere jaren wereldwijde erkenning. Dat blijkt onder meer uit het eredoctoraat van de Landbouwuniversiteit Plovdiv (Bulgarije) in 2009 en het hoge aantal citaties van zijn werk in wetenschappelijke artikelen. De Universiteit Hasselt wordt dankzij zijn onderzoek en dat van het Centrum voor Milieukunde zelfs beschouwd als een pionier op het gebied van fyto-remediatie.

Mooie erkenning en stimulans voor de toekomst

"Mijn vijf voorgangers waren elk heel wat ouder toen ze deze Milton Gordon Award van de International Phytotechnology Society kregen, dus ik ben wel enigszins verbaasd dat deze eer mij te beurt valt", aldus prof. dr. Vangronsveld. "Maar het is natuurlijk een mooie erkenning én een stimulans om in de toekomst nog beter te doen. Ik beschouw de prijs overigens niet als een bekroning voor mezelf, maar voor de hele onderzoeksgroep Milieubiologie en het gehele CMK." Rector Luc De Schepper reageert verheugd: "Ik ben zeer blij met deze internationale erkenning voor prof. Vangronsveld. Hij is niet alleen een wereldautoriteit in fyto-remediatie, maar ook een van de steunpilaren van de biologieopleiding aan de UHasselt."

DE RUG VAN JE HANDEN ALS IDENTIFICATIEMIDDEL

Raf Ramakers studeerde begin juli af als master informatica, afstudeerrichting human-computer interaction (HCI), en behaalde hierbij een grote onderscheiding. Bij het onderzoekswerk dat Raf verrichtte in het kader van zijn masterproef en onderzoeksstage, ontdekte hij een nieuwe manier om gebruikers te identificeren aan de hand van de rug van hun handen. Deze innovatieve identificatietechniek opent de deur voor allerlei applicaties waarbij mensen efficiënter kunnen samenwerken op een gedeeld oppervlak, zoals onder meer multitouch tafels en tablet computers.

In het voorjaar dienden Raf en zijn begeleiders een publicatie in voor de vooraanstaande ACM conferentie *User Interface Software and Technology* (UIST), die begin oktober plaatsvindt in Cambridge (Boston, VS). Dit is één van de meest prestigieuze venues in HCI-onderzoeksmiddelen. Gezien de aanvaardingsratio van ongeveer 20 procent, is de publicatie een significant visitekaartje. De examencommissie informatica beloofde Raf dan ook met een award voor verdienstelijk student. Raf is deze zomer gestart als doctoraatsbursaal in het onderzoeksinstituut EDM, met financiering van het IBBT. Hij werd uitgenodigd voor een onderzoeksverblijf in het vermaarde Hasso-Plattner instituut in Potsdam (nabij Berlijn), want ook internationaal werden zijn talenten al opgemerkt.

Meer informatie over de vindingen is beschikbaar op <http://www.raframakers.net/publications/Carpus/carpus.html>. Je kan ook contact opnemen met Raf (raf.ramakers@uhasselt.be) of zijn promotor prof. dr. Kris Luyten (kris.luyten@uhasselt.be).

BIOSENSOREN VALLEN DRIEDUBBEL IN DE PRIJZEN

Een 'young scientist award' op een internationale conferentie is altijd mooi meegenomen, maar Dieter Croux, Bart van Grinsven en Ulrich Bohrn lieten zien dat het nog straffer kan. Op het jongerencongres 'Engineering of Functional Interfaces EnFI' (op 16 & 17 juli aan de University of Applied Sciences Kaiserslautern, Duitsland) wonnen ze de drie 'Best Presentation Awards'. In totaal waren er 80 deelnemers. Na een lezing en een posterpresentatie werden ze ook nog door een vakjury op de rooster gelegd. De beloning bestond niet alleen uit een mooi certificaat en de 'eer', maar ook uit een zeer mooie bonus bovenop hun vakantiebudget.

De bijdrage van Dieter Croux (IMO i.s.m. de XIOS Hogeschool, promotor: prof. Ward De Ceuninck) rond 'Disposable wireless MIP-based biosensor tags' beschreef een nieuwe, efficiënte meettechniek voor de opsporing van histamine m.b.v. synthetische receptoren, waarbij de uitlezing op een draadloze manier gebeurt. Bart van Grinsven presenteerde met zijn bijdrage 'Heat-transfer resistance at solid-liquid interfaces: a tool for the detection of single-nucleotide polymorphisms in DNA' een volstrekt nieuwe aanpak voor de opsporing van zogeheten 'puntmutaties' in DNA. Dit werk kwam tot stand bij IMO in samenwerking met BIOMED. De promotor is prof. Patrick Wagner. Ulrich Bohrn (Siemens Chemical Sensors in samenwerking met IMO, promotor: prof. Patrick Wagner) stelde in zijn lezing 'Characterization of cigarette smoke using a cell-based biosensor' ten slotte een nieuw systeem voor om de schadelijke

invloed van tabaksrook op levende cellen uit het slijmvlies van de neus en de long te testen. Een dikke proficiat aan de drie winnaars!

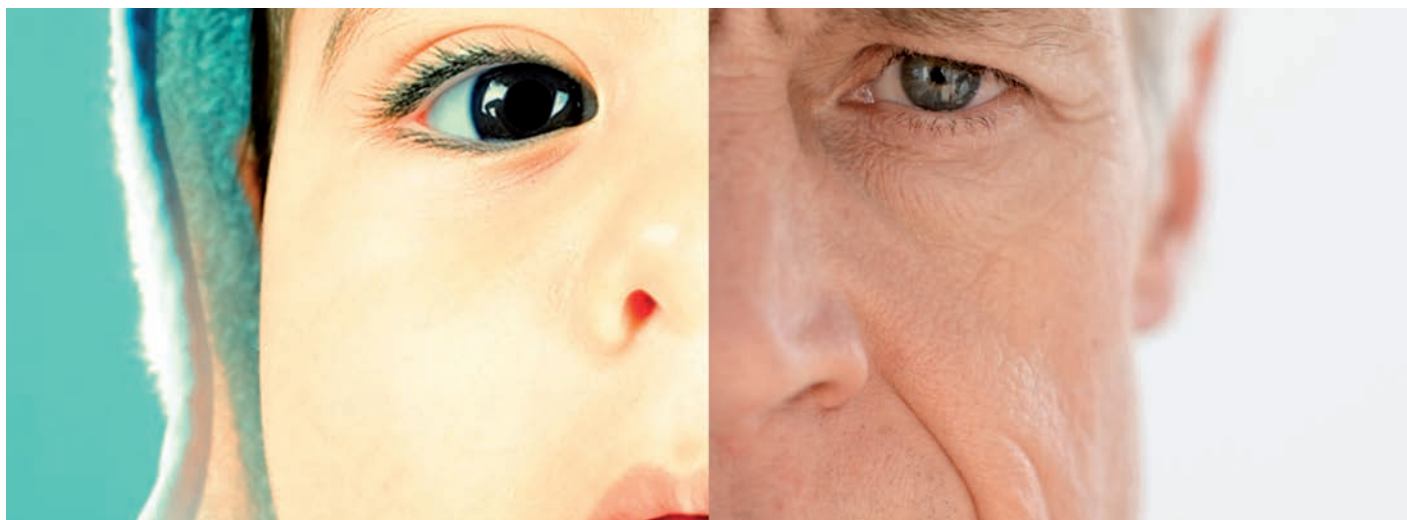

Bart van Grinsven, Dieter Croux en Ulrich Bohrn samen met Prof. Dr. Sven Ingebrandt, de voorzitter van het organisatiecomité.

PROF. DR. TIM NAWROT HAALT EERSTE ERC-BEURS VOOR UHASSELT BINNEN

De *European Research Council* (ERC) lanceert jaarlijks een vijftal oproepen voor prestigieuze onderzoeksbeurzen. Eén van de oproepen is die voor de zogenaamde *Starting Grants*. Het programma biedt excellente onderzoekers de mogelijkheid om baanbrekend en hoogstaand innovatief onderzoek door te voeren met een “*high-risk, high gain*”-gehalte. Veertien Vlaamse onderzoekers werden geselecteerd voor deze loodzware Europese competitie. Prof. dr. Tim Nawrot is binnen de UHasselt de eerste die een *Starting Grant* in de wacht sleept.

Briljant projectidee

De ERC voorziet financiering voor de uitbouw van onderzoeksteams in onderzoeksinstituten binnen de Europese Unie. De *Starting Grants* hebben een budget tot 1.5 miljoen euro, te spreiden over maximaal vijf jaar. Ze zijn gericht op onderzoekers die tussen de twee en zeven jaar geleden hun doctoraat verdedigden. Onderzoekers met net iets meer ervaring, die hun doctoraat tussen de zeven en twaalf jaar geleden behaalden, kunnen terecht bij de *Consolidator Grants*. Aanvragers van *Starting en Consolidator Grants* moeten een veelbelovend carrièrepad kunnen aantonen en, vooral, een briljant projectidee kunnen voorleggen.

Eerste UHasselt-professor met ERC-project

Binnen de UHasselt bleek prof. dr. Tim Nawrot zo'n grensverleggend onderzoeks idee te hebben. Als jonge docent, verbonden aan het Centrum voor Milieukunde (CMK), diende hij in 2010 voor het eerst een aanvraag in voor een *Starting Grant*. Hij haalde het dat jaar net niet, maar met de feedback die hij van zijn evaluatiecom-

missie kreeg, optimaliseerde hij zijn aanvraag in 2011. Dat leidde tot een positieve evaluatie door de ERC. In 2012 zal Tim Nawrot dan ook als eerste UHasselt-professor van start gaan met een ERC-project. Onnodig te vermelden dat de UHasselt bijzonder verheugd is over deze uitzonderlijke prestatie.

Studie van verouderingsmechanismen

Als CMK-onderzoeker situeert Nawrots project “ENVIRONAGE” zich in het domein van de moleculaire epidemiologie. Hoewel veroudering onvermijdelijk is, doet het zich niet op een uniforme manier voor. Veroudering is een complex samenspel van genetische en milieufactoren (ENVIRONAGE). ENVIRONAGE integreert milieu-invloeden en moleculaire mechanismen van veroudering waaronder de lengte van de uiteinden van de chromosomen (telomeren). Door het bestuderen van verouderingsmechanismen zowel bij ouderen als bij pasgeborenen kan het onderzoek bijdragen aan het begrijpen van de foetale oorsprong van sommige ziekten en de invloed van genetische en milieu-factoren hierop.

PROFESSOR GHISLAIN HOUBEN IS BESTE WIJNBOUWER VAN BELGIË

De beste rode en witte wijn van België vind je bij het domein ‘Hoenhof’ van UHasselt-professor Ghislain Houben. Een jury van 41 professionele sommeliers van de Vereniging van Vlaamse Sommeliers verkoos de Chardonnay en Cuvée Hoenshof van de professor economie als ultieme winnaars. Er werden in totaal 14 schuimwijnen, 32 witte en 26 rode wijnen ingezonden. De wedstrijd vond dit jaar voor de negende keer plaats. De jury koos de wijnen van professor Houben om hun fruitige, levendige en zachte karakter, drie heel belangrijke kenmerken in de wijnwereld.

“Ik ben erg blij met deze prijzen: het is een mooie bekroning van mijn werk, zeker omdat de jury uit echte kenners bestaat. Hoewel, ‘werk’ is eigenlijk niet het juiste woord. Ik ben docent aan de Universiteit Hasselt en wijn verbouwen is eerder een hobby, een passie. Onze wijnproductie is dan ook beperkt: zo'n 600 flessen in totaal van de winnende wijnen. Veel meer produceren is voor ons praktisch niet haalbaar. Een kwaliteitsproduct vereist een strenge selectie. Maar het doet enorm deugd dat ons werk geapprecieerd wordt”, aldus Ghislain Houben.

ESOF 2012: DUBLIN, CITY OF SCIENCE!

Voor de tweede maal op rij was de Universiteit Hasselt vertegenwoordigd op het EuroScience Open Forum. Dit tweejaarlijks congres werd al voor de vijfde maal georganiseerd en deze keer ging het gebeuren door in Dublin, Ierland. Enkele duizenden wetenschappers, journalisten, en vertegenwoordigers van de bedrijfswereld waren present om een open debat aan te gaan rond tal van onderwerpen.

Gast sprekers van hoog niveau

Dankzij het FWO was het opnieuw voor een vijftiental jonge wetenschappers uit Vlaanderen mogelijk om deel uit te maken van dit evenement. Dit maal ging de eer naar Wim Dexters, diamant-onderzoeker van het Instituut voor Materiaalonderzoek. Wim getuigt: "Een zeer uitgebreid programma gaf ons allen de mogelijkheid om ons onder te dompelen in alle takken van de wetenschap of informatie te verzamelen voor een verdere carrière, al dan niet in de academische wereld." De verschillende gastsprekers waren van een zéér hoog niveau, met o.a vijf Nobelprijslaureaten en het huidige hoofd van NASA, Charles Bolden Jr. Eén van de grootste momenten was zeker de toespraak van Rolf-Dieter Heuer, direc-

teur van het CERN, die voor een vol auditorium de ontdekking van het befaamde Higgs-boson uit de doeken deed.

Netwerken in de pub

Uiteraard bood Dublin meer aan dan wetenschap alleen. Een uitgebreid assortiment van restaurants en pubs is ideaal om na een drukke dag te ontspannen en de nieuwe collega's te leren kennen. Ten slotte, een reis naar ESO is duidelijk de moeite waard. Het is een zeer leerrijke en plezierige ervaring die zeker aan te raden is. Hou dus zeker de oproep voor de volgende editie in het oog zodat onze universiteit er ook dan weer bij kan zijn. Eind juni 2014 is Kopenhagen *the place to be!*

OPEN UNIVERSITEIT START ACADEMIEJAAR MET DIPLOMA-UITREIKING

Het nieuwe academiejaar van de Open Universiteit (OU) werd op 31 augustus al meteen ingezet met een diploma-uitreiking. Tien studenten met een propedeusegetuigschrift (psychologie, cultuurwetenschappen, informatica), drie studenten met een bachelorgetuigschrift (psychologie) en zes afgestudeerde masters (psychologie, management, cultuur- en onderwijswetenschappen) werden extra in de bloemetjes gezet.

Flexibiliteit

In de Open Universiteit kiezen studenten hun studieritme helemaal zelf. Die flexibiliteit is meteen de reden waarom studeren aan de OU in trek is bij met name dertigers en veertigers: de combinatie met werk en/of gezin blijft houdbaar. De Open Universiteit, die gehuisvest is in de gebouwen van de Universiteit Hasselt, biedt volwassenen vanaf 18 jaar bachelor- en masteropleidingen en een waaier van losse cursussen aan. En dat flexibele onderwijssysteem lokt alvast heel wat volk. Met 270 ambitieuze, leergierige studenten is het Studiecentrum Diepenbeek één van de grootste OU-studiecentra van Vlaanderen. De grootste groep studenten (36,7%) is tussen de 28 en 37 jaar oud, iets meer dan de helft (55%) heeft bij inschrijving al een job.

63 MANAGERS STUDEREN AF AAN ONDERNEMERSUNIVERSITEIT

Op 22 juni ontvingen 63 Limburgse eigenaars-ondernemers in Château Neercanne hun eerste certificaat van de OndernemersUniversiteit. De OndernemersUniversiteit is het samenwerkingsverband tussen Universiteit Hasselt en de Club van Eigenaars-Ondernemers Limburg (C.E.O.-Limburg). Het hoofddoel is co-creatie: ondernemers leren van elkaar onder begeleiding van een professor.

Unaniem lovend

De OndernemersUniversiteit startte in september 2011 met vier thematische clusters, waarbij een ondernemer-voorzitter en een professor van de UHasselt het initiatief nemen. De eerste deelnemers waren unaniem lovend. Dit heeft de initiatiefnemers verder geïnspireerd om op 24 september met een nieuw ambitieus programma te starten in de vier clusters. Doel wordt opnieuw een

forum op te zetten waarin telkens een groep van gelijkgestemde ondernemers inzichten bouwen en uitwisselen. Professoren van de UHasselt faciliteren deze kennis- en ervaringsuitwisseling in elke thematische groep. De ambitie? Leren uit zowel academische kaders als uit de realistische toepassing ervan in de praktijk. Meer info? Surf naar <http://www.uhasselt.be/ondernemersuniversiteit>.

SUCCEESVOL INTERNATIONAAL SYMPOSIUM OVER ELECTRON MOMENTUM SPECTROSCOPY

Op 23 en 24 augustus verwelkomde de Universiteit Hasselt heel wat internationale gerenommeerde experts uit binnen- en buitenland in de Koninklijke Vlaamse Academie voor Kunst en Wetenschappen in Brussel. Prof. dr. Michael Deleuze en zijn onderzoeksgroep organiseerden er de tweede editie van het internationaal symposium over Electron Momentum Spectroscopy. Talrijke fysici en chemici uit alle continenten van de wereld namen deel aan boeiende presentaties en discussies over EMS-experimenten en de vooruitgang die gemaakt is met betrekking tot de realisatie van deze experimenten onder

verschillende voorwaarden. Ook de theoretische zijde om kwantumchemie te gebruiken in momentum space kwam hierbij aan bod. De eregast van de conferentie was prof. dr. Erich Weigold. Als oprichter van dit onderzoeksdomein kwam hij uit Australië afgereisd om een inspirerende presentatie te geven en te luisteren naar presentaties van jonge onderzoekers. Naast de mondelinge presentaties was er ook een postersessie. Als afsluiting van het symposium werd er nog een poster award uitgereikt aan Benoit Mignolet en presentation award aan Giovanni Stefani.

NOORD-ZUID BINNEN DE UHASSELT/AUHL

Sinds enkele jaren worden aan de UHasselt ontwikkelingsrelevante lezingen aangeboden binnen het interdisciplinair keuzevak North-South (1955). Hierbij nodigen we sprekers uit Noord en Zuid uit om dieper in te gaan op bepaalde ontwikkelingsproblematieken. Met dit keuzevak beantwoordt de UHasselt aan haar ambitie om studenten breed te vormen. De lezingen staan niet alleen open voor eigen studenten en docenten, ook deze van de associatiepartners PHL en XIOS zijn welkom, net als alle geïnteresseerden.

In het academiejaar 2012-2013 zal deze interdisciplinaire Engelstalige cursus voor de zesde maal georganiseerd worden met als thema 'An interdisciplinary exploration'. De lezingen vinden plaats van 17.00 uur tot 19.00 uur in lokaal H1 van campus Hasselt.

Online inschrijven kan via: www.uhasselt.be/course-north-south.
Voor meer info: Lia Van Hoef – lia.vanhoef@uhasselt.be

Het programma ziet er als volgt uit:

Tuesday the 19th of February 2013

'The history of development cooperation'
Prof. dr. Robrecht Renard (Institute of Development Policy and Management, University of Antwerp)

Tuesday the 26th of February 2013

'Afghanistan: The war that killed an empire but could not destroy an insurgency.'
Gie Goris (Chief editor MO* Magazine)

Tuesday the 5th of March 2013

'Specific title and speaker to be announced'

Wednesday the 6th of March 2013

'Worldevening' (Cultural evening with appetizers and workshops from all over the world)

Tuesday the 12th of March 2013

'The role of WHO in Global health'
Prof. dr. Marleen Temmerman (World Health Organization - Director of the Department of Reproductive Health and Research)

Tuesday the 19th of March 2013

'Agriculture in Sub-Saharan Africa. Too little science, too much myths.'
Prof. dr. Roel Merckx (KU Leuven)

UHASSELT-STUDENTEN TREKKEN NAAR ONTWIKKELINGSLANDEN

Sinds 2011 werkt Stad Hasselt samen met de Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg (AUHL) in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Zo steunde de Stad in 2012 opnieuw vijf AUHL-studenten bij hun stage in het Zuiden, dit door middel van een financiële tussenkomst. Op die manier kregen deze studenten de kans om binnen hun opleiding in aanraking te komen met de vaak harde realiteit in het Zuiden.

Kans met beide handen grijpen

Voor de Universiteit Hasselt trok Frederik Bosmans, einde maart, met 7 andere studenten Geneeskunde anderhalve maand naar India om er stage te lopen in het Indian Institute for mother and child (IIMC) in Kolkata: "Mijn eerste werkdag vond plaats in de outdoor clinic in Chakberia. Het was al meteen een hectische maar boeiende dag. Communicatie met de lokale bevolking bleek niet evident. De taalbarrière vormde immers een probleem. Maar met gebarentaal en enkel woordjes Bengaals slaagden we er toch steeds in mekaar te verstaan. In de volgende weken leerde ik steeds meer over India en het IIMC. Mocht ik de kans krijgen om terug te gaan, dan zou ik die met beide handen grijpen."

32 studenten naar het Zuiden

Tijdens het voorbije academiejaar verbleven in totaal 32 studenten van de Associatie Universiteit – Hogescholen Limburg voor hun stage in het Zuiden, mede dankzij de steun van Stad Hasselt, VLIR-UOS en Universiteit Hasselt. Onder meer via het jaarlijks faciliteren van dergelijke inleefreizen wordt vanuit de Associatie concreet vorm gegeven en aandacht besteed aan de Noord-Zuid problematiek in samenwerking met haar zuiderse partners.

Info: Lia Van Hoef - Stafmedewerker Internationalisering en Ontwikkelingssamenwerking, Universiteit Hasselt -
Tel. 011/26.80.14 - Lia.vanhoef@uhasselt.be

UHASSELT EN FOD VVWL ONDERZOEKEN VEILIGHEIDSCULTUUR IN ZIEKENHUIZEN

Sinds 2007 wil de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (VVWL) de Belgische ziekenhuizen stimuleren om verbeterinitiatieven op vlak van kwaliteit en patiëntveiligheid te ondernemen. Het meten, ontwikkelen en verbeteren van de veiligheidscultuur in de ziekenhuizen staat centraal in het federale programma patiëntveiligheid. De onderzoeksgroep Patiëntveiligheid van de UHasselt organiseerde voor de tweede maal een benchmarking van de resultaten van de nationale veiligheidscultuurmeting. Maar liefst 141 ziekenhuizen, waaronder 83 acute, 48 psychiatrische en 10 gespecialiseerde ziekenhuizen, namen deel aan het UHasselt-benchmarkonderzoek van 2011. Op basis van de antwoorden van 56.505 respondenten kon worden onderzocht in welke mate de cultuur t.o.v. patiëntveiligheid geëvolueerd is in de ziekenhuizen. De resultaten van het onderzoek tonen aan dat er binnen de ziekenhuizen een positieve ontwikkeling is van de veiligheidscultuur, met een grotere ondersteuning van patiëntveiligheid door het ziekenhuismanagement. De aandacht

voor het gericht verbeteren van overdracht van informatie bij het transfereren van de patiënten en voor het melden van (bijna) incidenten moet echter verhoogd worden. Ook de problematiek van onderbestaffing blijkt een duidelijk knelpunt. De onderzoeksgroep van de UHasselt stelde voor de deelnemende ziekenhuizen een benchmarkrapport op dat toegankelijk is op de website van de federale overheidsdienst VVWL: www.patient-safety.be.

Het benchmarkonderzoek werd in nauwe samenwerking met de FOD VVWL uitgevoerd door doctoranda Annemie Vlayen, onderzoeksgroep Patiëntveiligheid UHasselt, onder leiding van prof. dr. Neree Claes, prof. dr. Ward Schrooten en prof. dr. Johan Hellings. Voor meer info kun je mailen naar annemie.vlayen@hasselt.be.

UNIEKE WORKSHOP DIERMODELLEN AAN DE UHASSELT

Het *Flemish Training Network Life Sciences*, een netwerk waartoe de vijf Vlaamse universiteiten en het Vlaams instituut voor Biotechnologie behoren, organiseerde van 29 tot 31 augustus een unieke workshop aan de Universiteit Hasselt. Gerenommeerde binnen- en buitenlandse onderzoekers gaven een overzicht van de verschillende diervormen die in (bio-)medisch en biologisch onderzoek gebruikt worden. Er werd ook ruime aandacht besteed aan de ethische aspecten van dierproeven. Tijdens de workshop werd duidelijk dat het kernprobleem van dierproeven de vertaling is van de resultaten van deze proeven naar de klinische situatie van patiënten. De workshop eindigde met een panelgesprek waarin ethici, bedrijfsleiders en onderzoekers de discussie aangingen met het publiek. De conclusie was dat er nu belangrijke stappen nodig zijn om wetenschappelijk onderzoek op basis van dierproeven duidelijk te verbeteren zoals het opbouwen van een systematische meta-analyse procedure voor dierproeven, het

maken van een kritische vergelijking van dierproefresultaten met resultaten van klinische studies en het integreren van deze procedures in de opleiding van PhD-studenten via de *doctoral schools*.

WIT-GELE KRUIS, ZOL EN UHASSELT TESTEN INNOVATIEVE "BLOEDDRUKTOESTELLEN" VOOR HARTPATIËNTEN

Het Wit-Gele Kruis (WGK) Limburg en het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) willen samen met de Mobile Health Unit van de Universiteit Hasselt innovatieve telemonitoring toestellen uittesten waarmee hartpatiënten elke dag zelf hun bloeddruk kunnen nemen. Hiervoor krijgen ze 88.000 euro ter beschikking van de Vlaamse regering. Het 'One Heart To Care For'-project wil een antwoord geven op het groeiend aantal chronische zieken en de wens van patiënten om zo lang mogelijk comfortabel thuis te blijven wonen. De innovatieve bloeddrukmeter deelt de waarden gemeten in de thuisomgeving in een netwerk rond de patiënt, bestaande uit zijn cardioloog, verpleegkundige en huisarts. In het

netwerk fungeert het ZOL als klinisch call center en neemt het WGK Limburg de logistieke dienstverlening op zich. De UHasselt zorgt voor de wetenschappelijke ondersteuning. Naast het 'One Heart to Care For'-project, ingediend door het WGK Limburg, werd ook een ander Limburgs project 'Tele-Rehab III' (Jessa ziekenhuis en Yorbod) goedgekeurd. Tele-Rehab III wil chronische hartpatiënten helpen om op een veilige, gecontroleerde en individuele basis te werken aan de opbouw en het behoud van hun fysieke conditie en verbetering van hun cardiovasculair risicoprofiel via een website-gestuurde en interactieve toepassing om zo de lage therapietrouw bij revaliderende hartpatiënten te verhogen.

EUREKA!

INFOSESSIES INTELLECTUELE EIGENDOM

Een nieuwe creatie heeft het daglicht gezien: wat nu? Vele creaties kan je beschermen met intellectuele rechten. Kijk maar eens rondom: niet alleen de uitvinding van de onderzoeker is beschermd, maar ook de Volkswagen waarmee hij rijdt, het hemd dat hij draagt, het artikel dat hij leest en de orchidee op zijn bureau.

Intellectuele rechten roepen vele vragen op: wat zijn "intellectuele rechten" en aan wie komen ze toe? Hoe regelt de UHasselt de valorisatie van deze rechten? Wat is het verschil tussen een octrooi en een patent? Wat zijn de voordelen? Wat zijn de valkuilen? Waar kan ik bestaande octrooien terugvinden?

De infosessies bieden een antwoord op deze vragen. Tech Transfer Office zorgt voor een introductie in de wereld van intellectuele eigendom. Een ervaringsdeskundige zal vervolgens drie vakgebieden onder de loep nemen: de bescherming van materialenonderzoek (imec), de bescherming van biomedisch onderzoek (VIB) en de bescherming van elektronica (Gevers).

De infosessies vormen ongetwijfeld een verrijking voor wetenschappers die dagelijks bezig zijn met onderzoek.

Van harte welkom!

Voormiddagssessies (exacte uren worden later bevestigd):
Donderdag 15 november: algemene introductie, gevolgd door gastspreker imec

Maandag 19 november: algemene introductie, gevolgd door gastspreker Gevers

Dinsdag 20 november: algemene introductie, gevolgd door gastspreker VIB

Locatie: Auditorium EDM

Vooraf inschrijven is niet noodzakelijk.

Meer info over intellectuele eigendom op www.uhasselt.be/techtransfer

Contactpersoon: Lien Geunis – Juriste Tech Transfer Office
 (011 26 90 50 of lien.geunis@uhasselt.be)

IMOB ORGANISEERT WORKSHOP IN NIAGARA FALLS, CANADA

De UHasselt trok op 27 augustus naar Niagara Falls, Canada. De groep Onderzoek Verplaatsingsgdrag van IMOB organiseerde er immers *The 1st International Workshop on Agent-based Mobility, Traffic and Transportation Models, Methodologies and Applications (ABMTRANS'12)*. De workshop was onderdeel van de *The 3rd International Conference on Ambient Systems, Networks and Technologies (ANT-2012)*.

IMOB onderzoekt het gedrag van individuen bij het opstellen van hun agenda en modale keuze voor één of meerdere dagen. Uit die agenda's berekenen we de vraag naar verkeer in tijd en ruimte. Een agenda opstellen doet men niet alleen. De dagelijkse activiteitenplanning hangt af van samenwerking met anderen. IMOB werkt in het kader van het DataSim-project (www.uhasselt.be/datasim) aan een model voor carpooling voor woon-werkverkeer (coöperatie op niveau van trips). Enerzijds onderzoeken we de factoren die carpooling beïnvloeden, in het bijzonder het effect van vereiste aanpassingen in agenda's. Anderzijds zoeken we naar oplossingen om de nodige rekentijd beperkt te houden.

Om coöperatie te integreren in 'activiteitengebaseerde' modellen gebruiken we de agent-based modeling-techniek. In de ABMTRANS'12-workshop brachten we onderzoeksgroepen uit België, Duitsland, Ierland, Israël, Italië, USA, Zuid-Korea samen. Elf van de 21 inzendingen werden geaccepteerd en gepresenteerd. IMOB medewerkers dr. Ansar Yasar and ir. Luk Knapen ontvingen voor de organisatie van de workshop een *Outstanding Service Award* vanwege het 'Steering Committee' van de ANT conference. In 2013 wordt de ABMTRANS-workshop opnieuw georganiseerd. Bovendien zal IMOB verantwoordelijk zijn voor de nieuwe track 'Modeling and Simulation in Transportation Sciences' in de ANT2013 Conference.

DE TWEDE EDITIE VAN TEDxUHASSELT WORDT BETER! STRAFFER! GROOTSER!

Toen ze vorig jaar TEDx naar de universiteitscampus haalden, zorgden ze voor een heuse primeur: het was immers de eerste keer in België dat studenten een volledig TEDxevent organiseerden. Boeiende, gepassioneerde sprekers met innovatieve ideeën deden de slogan "ideas worth spreading" alle eer aan, en TEDxUHasselt werd een overrompend succes. Dit jaar leggen masterstudenten Rutger Bevers (informatica) en Niels Peetermans (handelsingenieur) de lat nog hoger. "Vorig jaar wilden we kijken of het mogelijk was, maar toen hebben we nog op safe gespeeld," zegt Niels. "Nu weten we dat het kan en willen we meer, en beter!" Twee studenten met een missie.

TEDx?

TEDxEvents zijn gebaseerd op de grote TEDconferenties in Amerika, waar gepassioneerde sprekers in korte *talks* van slechts 18 minuten een nieuw idee lanceren.

Niels: "Als je sprekers een uur lang laat praten over hun ideeën wordt dat al snel erg technisch. Ze gaan dieper in op hun onderwerp, want men wil dat je iets bijleert. Bij TEDx-conferenties ligt dat heel anders. Sprekers willen hun publiek in de eerste plaats inspireren. Ze willen de toeschouwers ideeën aanreiken om op korte, of op lange termijn iets te veranderen aan hun leven."

Rutger: "Doordat de *talks* zo kort zijn, kan je op één dag heel wat lezingen volgen. Sowieso keer je naar huis met een hoofd vol nieuwe ideeën. En TEDx is meer dan lezingen alleen. Het is ook het ideale netwerkevent waar je gepassioneerde mensen uit heel verschillende vakgebieden leert kennen. Want zo'n evenement is exclusief. Niet iedereen kan er zomaar naartoe. Op basis van een aanvraagformulier selecteren we een mooie mix van bezoekers."

Van Amerika tot Qatar

Rutger: "Vorig jaar was de interesse groter dan de beschikbare plaatsen. Omdat we maar een licentie hadden voor 100 aanwezigen, moesten we veel studenten ontgoochelen. En we wilden erop toekijken dat het publiek een boeiende mix was van studenten en professionals, want het publiek op zo'n TEDxconferentie is even belangrijk als de sprekers. Het evenement werd wel gelivestreamd en kon via het internet gevolgd worden, maar dat is toch nog een heel andere ervaring dan effectief zelf de sfeer opsnuiven."

Niels: "Intussen is Rutger naar Amerika gereisd voor een grotere licentie. Zo kunnen we dit jaar 500 aanwezigen op ons evenement verwelkomen. Een belangrijke stap!"

Rutger: "Niels en ik reisden dit jaar ook nog naar Qatar. Daar woonden we TEDxSummit bij, een TEDconferentie voor TEDxorganisatoren uit de hele wereld. Een fantastische ervaring!"

Niels: "De workshops die we daar volgden, de mensen die we daar leerden kennen... Dat maakte indruk! We hebben er ook veel uit geleerd, want uiteindelijk stoten alle TEDxorganisatoren toch op gelijkaardige problemen. Met hen wat *good practices* uitwisselen, was heel waardevol!"

Rutger: "Er heerst op zo'n event ook een bijzonder open sfeer. TEDx'ers over de hele wereld vormen echt een open community. Het is bijna een soort familie. Iedereen wil elkaar graag helpen. Dat was daar in Qatar heel voelbaar, maar ook achteraf konden we nog vaak op die contacten terugvallen."

Niels: "En als kers op de taart mocht Rutger in Qatar ook zelf spreken. Over onze technische primeur, de 360° livestream."

Rutger: "Een onvergetelijke ervaring!"

A change in the universe

Niels: "Vorig jaar kozen we voor een thema binnen ons eigen expertisedomein: *The Technology Revolution*. Dit jaar wilden we uit onze comfortzone treden en wat breder gaan."

Rutger: "We hebben gekeken naar de vakken die aan UHasselt het meest gegeven worden en kwamen zo tot drie pijlers: wetenschap-

pen, technologie en ondernemerschap. Drie pijlers die de wereld kunnen veranderen!

Niels: “*A change in the universe* onderstreept heel mooi de impact en de inspiratie die van een TEDxevent uitgaan. Het verwoordt ook perfect onze ambities: met TEDxUHasselt willen we ons publiek niet alleen een leuk dagje uit bezorgen. We willen hen echt ideeën aanreiken die hun leven kunnen veranderen, en op die manier een heel klein beetje het universum veranderen. Het is een boeiend thema, dat ook visueel naar de aankleding toe heel wat opportuniteiten biedt.”

Sprekers van wereldformaat

Rutger: “Eenmaal we ons thema bepaald hadden, kon de sprekersselectie beginnen. Niet eenvoudig! Want ook daar legden we de lat een stuk hoger dan vorig jaar. We vertrokken van 200 potentiële sprekers om de lijst uiteindelijk terug te brengen tot 14 gepassioneerde experts. De research die we van tevoren verrichtten, was immens: websites, publicaties, blogposts... Alles werd zorgvuldig gescreend voor we iemand in overweging namen.”

Niels: “Waar we ons vorig jaar nog voornamelijk richten tot de meer lokale sprekers, kozen we nu resoluut voor een interessante mix van wereldtoppers en lokale sprekers met wereldklasse. De contacten die we in Qatar legden, hebben ons hierbij ook wat geholpen.”

Rutger: “Priya Parker (MIT), Javier de la Torre (ES/USA), Peter Gregson (UK),... Dat zijn echt grote namen en we zijn echt fier dat we hen voor TEDxUHasselt hebben kunnen strikken. En de mix is bijzonder interessant. Als Anders Sandberg (UK) komt vertellen over de toekomst van de menselijke soort en hoe wij de wereld zouden kunnen veranderen, is dat niet meteen een thema dat je volgende week kan gebruiken bij je werk. En ook volgende maand niet. Maar de *talk* van Marc Buelens over hoe je als manager geloofwaardig een boodschap kan overbrengen, is dan weer onmiddellijk inzetbaar in je professioneel leven. Die combinatie maakt het interessant.”

Niels: “Dit jaar besteden we ook veel meer aandacht aan de coaching van de sprekers. Logisch ook, want een TEDtalk is iets heel anders

dan een hoorcollege of een voordacht. In 18 minuten moet je passie, inspiratie overbrengen door krachtige, persoonlijke verhalen.”

Een onvergetelijke totaalbeleving

Niels: “TEDxUHasselt is meer dan 14 inspirerende *talks* van impressionante sprekers. Het is een totaalbeleving. En daar zetten we dit jaar ook volop op in. We besteden heel veel aandacht aan de aankleding en creëren drie zones: de Agora sluiten we volledig af en richten we in als inspirerende ruimte waar de *talks* doorgaan, in de wintertuin creëren we een lounge area. Daar willen we een aangename, dynamische omgeving creëren waar mensen op de beats van een dj vrolijk kunnen netwerken. En dan is er nog het LAB, waar grote en lokale innovatieve bedrijven de interactie met het publiek kunnen aangaan.”

Rutger: “We investeren ook in apps waardoor mensen makkelijker met elkaar in contact kunnen treden. In de pauzes organiseren we speakerslunches en workshops. En een lokale gamestudio ontwikkelt speciaal voor deze gelegenheid een interactieve game. Het wordt een onvergetelijke inspirerende dag!”

De TEDx'ers lieten ook weten dat ze de UHasselt erg dankbaar zijn omdat de universiteit hen, nog meer dan vorig jaar, ondersteunt door:

- aanwezigheid in adviesraad;
- vrij gebruik maken van alle faciliteiten;
- technische en praktische ondersteuning van UHasselt-medewerkers;
- mooie samenwerking met de dienst Communicatie en Marketing;
- financiële steun in de vorm van een vast bedrag dat ze vrij kunnen besteden voor aankleding, catering,... (want 500 mensen ontbijt, lunch en drankjes aanbieden op een gratis event kost handvol geld)

Peggy De Clercq (43)

1 jaar @ UHasselt | Mama van Julie (13)
en Guillaume (12) | Houdt van lezen en
lopen

Esther Stevens (24)

1 jaar @ UHasselt | Pas getrouwd
| Gaat graag weg met vrienden,
uit eten, en naar de cinema

Elke Piessens (35)

6 jaar @ UHasselt | Getrouwd | Mama van 2
zonen (2 en 6 jaar) en een dochter (5 jaar) |
Houdt van genieten van de kinderen, rustig
een boek lezen, lekker kokkerellen, met
steeds een gezellig muziekje op de achter-
grond

TECH TRANSFER OFFICE (TTO) IN DE KIJKER

An Kenens (29)

4 maanden @ UHasselt | Getrouwd |
Luistert graag naar muziek (oa. The Beatles,
Oasis...), gaat graag citytrippen en bezoekt
vaak rommelmarkten

Heidi Cardous

Bijna 4 jaar @ UHasselt | Getrouwd |
Mama van Marieke (10 maanden) | Passie
voor reizen, lezen, koken, gidsen in
Maastricht, maar helaas veel te weinig tijd
voor hobby's!

Lien Geunis (25)

10 maanden @ UHasselt | Verloofd | Houdt
van uitgaan, joggen, reizen, lezen...

Tinne Lommelen (37)

15 jaar @ UHasselt | Getrouwd | Mama van
Jasper (8) en Friedl (6) | Geniet van koken,
naar het theater gaan en lezen met de kin-
deren

Ann-Pascale Bijmens (41)

5 jaar en 6 maanden @ UHasselt | Getrouwd
| Mama van Jan-Pieter (13) en Tom (11) |
Houdt van culturele uitstapjes (van museum,
festival tot citytrip), uit eten gaan, joggen,
skiën...

TECH TRANSFER OFFICE (TTO) IN DE KIJKER

Universiteit Hasselt staat vooral bekend om zijn twee belangrijke pijlers: onderwijs en onderzoek. Een derde belangrijke pijler is innovatie. Tech Transfer Office ondersteunt deze pijler en is de schakel tussen de bedrijfswereld en de universiteit. TTO begeleidt en stimuleert UHasselt-onderzoekers om samen te werken met bedrijven, octrooien aan te vragen en spin-offs op te richten. Tech Transfer Office: wie zijn ze, wat doen ze en wat drijft hen? Esther, An, Peggy, Tinne, Elke, Lien, Heidi en Ann-Pascale stellen zich graag aan je voor en leggen uit waarvoor je bij hen terecht kunt.

Making research work

Esther: Ik ben de office manager, ik doe de algemene administratie, beheer de agenda's en neem de onthaalfunctie op mij.

Ann-Pascale: Esther is het 'radertje' van alle agenda's hier, de duizendpoot, het manusje-van-alles.

Elke: Ik doe het voorbereidend werk voor het beleid en voor o.a. nieuwe reglementen, zowel intern als extern. Daarnaast hou ik me bezig met het grootste deel van het Industrieel Onderzoeksfonds. Ik ben ook nog actief in een Europees project rond bedrijven en recruitment in de Euregio. 'Internal en regional affairs', kun je het noemen. *(knijpoo)*

Peggy: Ik ben projectcoördinator voor het Euregionaal Project TTC. Ik heb veel contact met bedrijven en ben de schakelpersoon tussen bedrijven en enkele instituten van de UHasselt (IMO, CMK, IMOB, KIZOK).

Heidi: Ik geef BIOMED, CenStat, Rechten en EDM juridische ondersteuning o.a. voor contractonderzoek, samenwerkingen en spin-off-dossiers. Daarnaast begeleid ik valorisatieprojecten van deze instituten.

“ **Ann-Pascale:** "We zijn van drie naar acht medewerkers gegaan, dankzij onze goede projectwerking. En daar zijn we toch wel trots op."

An: Ik neem de communicatie van TTO voor mijn rekening en ik ben het aanspreekpunt voor de vacatures en stages van bedrijven.

Tinne: Ik werk deeltijds vanuit TTO met als doel opleidingsprogramma's voor en met bedrijven te ontwikkelen. Dus 'Making research work' door kennismodules op te zetten voor professionals.

Ann-Pascale: De functies van An en Tinne passen perfect in het 'universiteit+'-verhaal. Met hen erbij kijken we immers verder dan de 'klassieke' TTO. We focussen op wat we voor de regio kunnen betekenen.

Lien: Ik doe de juridische ondersteuning voor TTO. Dat valt uiteen in 2 grote domeinen: enerzijds de contracten, waarvoor Peggy en Heidi de onderhandelingen en coördinatie doen, en anderzijds de octrooien. Ik ben verantwoordelijk voor de opvolging daarvan en intellectuele eigendom in het algemeen.

Ann-Pascale: Ik ben directeur van de Tech Transfer Office, dus verantwoordelijk voor de organisatie, coördinatie, financiën en het beleid. Omdat we een klein team zijn met veel taken, probeer ik bij te springen waar nodig. Ze noemen mij wel eens de 'vliegende kiep' *(lacht)*. Daarnaast ben ik ook investeringsmanager voor het UHasselt Venture Management Fonds.

Van vele markten thuis

Ann-Pascale: Wat ik tof vind aan mijn job: Het *out of the box*-denken met de nodige creativiteit, bijvoorbeeld. En ook het multitasken. Dat is voor ieder van ons zo, denk ik.

An: Inderdaad, een heel gevarieerd takenpakket met telkens nieuwe uitdagingen in een verschillende context. *Never a boring day!* *(lacht)*

Elke: We staan op het raakvlak tussen de onderzoekers en de buitenwereld. Wij gaan voortdurend op zoek naar een match. Dit is telkens een boeiende uitdaging.

Tinne: Wij geven de rijkdom aan expertise van de UHasselt een gezicht in de buitenwereld.

Ann-Pascale: Onze dienst bestaat enkel uit vrouwen. Ons team is zeker niet met opzet zo samengesteld. Uit alle sollicitaties bleken deze vrouwen gewoon telkens het meest competent voor de job.

Esther: We zijn ook een jong en multidisciplinair team, in een half jaar tijd zijn we verdubbeld in aantal.

Ann-Pascale: We zijn inderdaad van drie naar acht medewerkers gegaan, dankzij onze goede projectwerking. En daar zijn we toch wel trots op. We willen ook nog graag benadrukken dat je nooit moet aarzelen om contact met ons op te nemen!

Op bladzijde 19 vind je meer info over de 'infosessies intellectuele eigendom' die TTO binnenkort organiseert.

VOORDELIG SPORTEN VOOR PERSONEEL!

Bij een gezonde geest hoort een gezond lichaam. Dat kan de UHasselt alleen maar beamen. Daarom bieden we ons personeel interessante kortingen op allerlei sporten. Lees hieronder hoe je voordelig kan gaan zwemmen, schaatsen, squashen, fitnesssen, skiën... Op jouw gezondheid!

Zwemmen

Stedelijk zwembad Hasselt: gratis op vertoon van je personeelskaart.

Schaatsen

Bloso ijsshal De Schaverdijn: 2,40 euro korting per schaatskaart op vertoon van je personeelskaart.

Squashen

Fitlink: 4 euro per terrein per 30 min. vóór 18.00 uur en 6 euro per terrein per 30 min. na 18.00 uur. (2 euro korting). Inclusief huur balletje en rackets. Reserveren op voorhand is verplicht!

Schaats- en squashkaartjes kun je kopen bij de sportdienst of bij het onthaal (gebouw D, campus Diepenbeek), cash te betalen.

Fitness

Health City (Diepenbeek en Hasselt):

300 euro voor een Classic abonnement (incl. fitness in alle Limburgse Health City-clubs, groepslessen, drank, sauna...), tussenkomst UHasselt is € 65 (enkel op een jaarabonnement).

Bennies Fit 4 Life

29,95 euro per maand (4 weken) (incl. fitness, groepslessen, drank, sauna, gebruik zwembad, ...), tussenkomst UHasselt is €65. (let op: enkel als je lid wordt in september of oktober)

Meer info vind je op www.uhasselt.be/VLUP

(bij 'Personeelsvoordeel' doorklikken naar 'kortingen') en

www.uhasselt.be/sport-cultuur (doorklikken naar 'fitnesssubsidie').

RECHTSBIBLIOTHEEK LIMBURG OPENT HAAR DEUREN

Op 1 oktober opende de RechtsBibliotheek Limburg (RBL) in het Hasseltse gerechtsgebouw de deuren. Daarmee werd een unieke samenwerking tussen de FOD Justitie en Universiteit Hasselt bevestigd. In de nieuwe bibliotheek kunnen onderzoekers, studenten, magistraten, juristen,... de rijke boekencollecties van de Hasseltse rechtbanken en van Universiteit Hasselt raadplegen. Zo wordt de RechtsBibliotheek een plek waar onderzoek én praktijk elkaar ontmoeten.

Meer info vind je op www.uhasselt.be/rechtsbibliotheeklimburg.

6 UHASSELT-TEAMS OP CHAMBERS TROPHY 2012

Zaterdag 1 september vond in Domein Bokrijk de Chambers Trophy 2012 plaats. Limburgs grootste teambuildingevenement stuurde de deelnemers dit jaar 'terug naar school' – en ze mochten alles doen wat vroeger niet mocht. De teams konden een goed rapport halen door deel te nemen aan tien spectaculaire en adembenemende proeven. De UHasselt tekende present met maar liefst zes teams: Team 62, Nanonerds, Chichi's Lovers, C.O.T., IMO-IMOMEK 2 en IMO-IMOMEK 3. *Een dikke proficiat aan de deelnemers!*

GEZELLIGE PERSONEELSBARBECUE

De eerste personeelsbarbecue van de VLUP was een geweldig succes! Lekker eten en drinken, fijne mensen en een gezellige sfeer, wat wens je nog meer?

SKIËN MET VLUP!

Voor de eerste keer organiseert de VLUP een wintersportreis voor jou en je gezin naar Flaine Lindars! De wintersportreis gaat door tijdens de paasvakantie. Een zeer mooie aanbieding voor de wintersportliefhebbers!

WANNEER?

31 MAART 2013 TOT 6 APRIL 2013

PRIJS?

- Skiënde volwassene en kinderen vanaf 7 jaar: 663 euro, ALL-IN (bus, VP, skipas, materiaal, 1/2t les)
- Niet skiënde volwassene en kinderen vanaf 7 jaar: 553 euro
- Kinderen jonger dan 7 jaar: 443 euro (exclusief skipas en materiaal)

All-in formule:

- 7 dagen, 6 nachten verblijf
- volpension vanaf het ontbijt op zondagochtend tot en met de lunch op zaterdagmiddag (met self service restaurant of picknick 's middags)
- 6,5 daagse skipas 'Le Grand Massif' (265 km pistes) van zondag tot en met zaterdagvoormiddag
- skimateriaal
- randanimatie door UCPA
- verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid via UCPA
- skilessen vanaf 7 jaar

EXTRA:

- voor niet skiërs of snowboarders is het mogelijk enkel verblijf (inclusief maaltijden) te boeken.
- Volwassenen kunnen lessen bijboeken via ESF.

Meer info vind je op www.uhasselt.be/VLUP

VLUP BEZOEKT 'MESTREECH'

Maastricht dankt zijn naam aan het Latijnse "Mosae Trajectum" ofwel "doorwaadbare plaats in de Maas". Dit en andere interessante wetenswaardigheden vernamen we op 1 september van onze gids Heidi Cardous tijdens een boeiende rondleiding in de Nederlands-Limburgse hoofdstad. De uitgestippelde wandelroute van Heidi vertrok aan het stadhuis en liep via het nieuwe commerciële centrum Mosae Forum, de vernieuwde Maasboulevard, het Stokstraatkwartier, het Lieve Vrouweplein, over de Maas naar Wyck en terug door het stadspark om uiteindelijk te eindigen op het Vrijthof. Voor

de meesten bekende namen, maar Heidi vestigde onze aandacht nu eens op andere dingen dan de Vroom & Dreesman, de Bijenkorf of de Hema. We zochten de kleine straatjes op, ontdekten de restanten van de twee stadswallen en merkten dat de universiteit opmerkelijk verspreid is over de stad.

Toevallig was het die dag 'Flikken Maastricht-dag' met aanwezigheid van de acteurs. De demonstraties van politie, brandweer en Koninklijke Marechaussee op de Maas en in de stad lokten heel wat volk, maar Heidi had de drukte handig omzeild. Het mooie weer gaf alvast een extra toets aan het afsluitende terrasje.

Lydie Grosemans

VLUP MET ONS MEE!

oktober

14

14 oktober: Gouden Eeuw van China

VLUP organiseert een begeleid bezoek aan de tentoonstelling over de Tang-dynastie in Maaseik. Na het succes van de tentoonstelling 'Het Terracotta leger van Xi'an', geeft deze tentoonstelling een overzicht van de periode die hier op volgt. Deze staat gekend voor enorme rijkdom en wordt bestempeld als de Gouden Eeuw.

oktober

15/17

15 en 17 oktober: Start juwelen maken in fimoklei

Maak je eigen juwelen in fimoklei! Het is gemakkelijk en je kan er de mooiste creaties mee maken.

In de eerste les je de technieken voor het maken van kralen: marmeren en millefiori. In de twee volgende lessen ga je zelf aan de slag en combineer je de kralen in een ketting, oorbellen en een ring.

Je krijgt nadien ongetwijfeld complimentjes over die mooie accessoires!

november

18

18 november: Sinterklaasfeest

Ook dit jaar brengen Sinterklaas en zijn Pieten met alle plezier een bezoekje aan de universiteit. De Sint brengt weer speelgoed en lekkers mee voor de kinderen van onze personeelsleden. Hij belooft ook een extra verrassing op ons Sinterklaasfeest, op voorwaarde dat de kindjes héél braaf zijn... 29 november: Sjaal vilten op zijde

In deze cursus maken we een sjaal op zijde in de kleur van jouw keuze. Je zal ongetwijfeld veel complimentjes over je zelfgemaakte sjaal krijgen!

IDEEËNBUS

Heb je zelf ideeën voor een leuke VLUP-activiteit? Aarzel dan niet en surf naar de VLUP-ideeënbox!

Voor alle info en inschrijvingen:
bezoek www.uhasselt.be/VLUP

SCHITTEREND ZOMERKAMP VOOR UHASSELT-KINDEREN

Tijdens de zomervakantie kon je in de UHasselt heel wat spelende kinderen vinden. Ze genoten van een tof zomerkamp, met lachende gezichtjes als resultaat. Het bewijs vind je op deze fotopagina's!

PERSONEELSWEETJES

Geboortes

- Arthur, zontje van An Hardy, docent, faculteit wetenschappen, vakgroep chemie 10.05.12
- Matthias, zontje van Anne Ooms, assistent, faculteit rechten, vakgroep rechten 04.06.12
- Finn, zontje van An Caris, docent, faculteit bedrijfseconomische wetenschappen, vakgroep kwantitatieve methoden, Instituut voor Mobiliteit 25.06.12
- Louis, zontje van Virginie Claes, stafmedewerker, faculteit bedrijfseconomische wetenschappen, Instituut voor Mobiliteit 03.07.12
- Augustín, zontje van Marinus Van de Weijer, doctoraatsbursaal, associatiefaculteit architectuur en interieurarchitectuur 06.07.12
- Mauritz, zontje van Inge Smolders, doctor-navorser, faculteit geneeskunde, vakgroep fysiologie, biochemie en immunologie, Biomedisch Onderzoeksinstituut 11.07.12
- Maité, dochtertje van Sammy De Ridder, assistent, faculteit rechten, vakgroep rechten 14.08.12

Huwelijk

- Virginie Claes, stafmedewerker, faculteit bedrijfseconomische wetenschappen, Instituut voor Mobiliteit, met Bernard Cops 11.05.12
- An Kenens, deskundige communicatie, Centrale Administratieve Diensten, Tech Transfer, met Tim Brauns 25.05.12
- Leen Prenen, assistent, faculteit wetenschappen, vakgroep toegepaste wiskunde, Centrum voor Statistiek, met Koen Govaerts 02.06.12
- Esther Stevens, administratief deskundige, Centrale Administratieve Diensten, Tech Transfer, met Ivan Paz Blasiotti 02.06.12
- Patrizia Zanoni, hoofddocent, faculteit bedrijfseconomische wetenschappen, vakgroep gedragswetenschappen, communicatie en linguïstiek, SEIN, met Peter Struys 14.07.12
- Remco Roes, doctoraatsbursaal, associatiefaculteit architectuur en interieurarchitectuur, met Sara Bomans 04.08.12

NINA SWINNEN (26) EN KRISTOF NOTELAERS (26)

Nina Swinnen (26) uit Diest en Kristof Notelaers (26) uit Hoeselt blijken één van de opvallend vele koppeltjes die de ware liefde aan de UHasselt gevonden hebben. Sterker nog: vandaag werken ze samen in onderzoeksinstituut BIOMED. “Kristof en ik hebben biomedische wetenschappen gestudeerd, maar het is pas tijdens een stage op de unief dat de vonk tussen ons oversloeg”, vertelt Nina. “We kwamen allebei terecht op BIOMED: ik in de onderzoeksgroep fysiologie, Kristof in die van biofysica.”

In een romantische tête-à-tête aan de lunchtafel zal je hen niet snel vinden. “Af en toe lunchen we weleens onder ons tweetjes, maar eigenlijk gaan Kristof en ik ’s middags liever iets eten met alle collega’s samen. Anders zonder je je zo af hè”, zegt Nina.

Of er thuis veel over het werk gebabbeld wordt? “Voorals er iets gebeurd is, als je je hart eens wil luchten. Het is fijn om weten dat de ander dan precies weet waarover het gaat.”

In het voorjaar zal BIOMED het trouwens even zonder Nina en Kristof moeten doen. Dan staat namelijk de huwelijksreis naar Mexico op stapel.

ULRICH BOHRN

BIOSENSOREN MET LEVENDE CELLEN: OP WEG NAAR MINDER DIERPROEVEN

Luchtverontreiniging, zoals fijn stof en aërosolen, vormt al sinds geruime tijd een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid. Tot heden bestaan er echter weinig detectiesystemen om de toxische werking van deze stoffen in kaart te brengen. Dierproeven zijn dan gebruikelijk, maar omwille van ethische redenen zijn wetenschappers naarstig op zoek naar een alternatieve aanpak. Ulrich Bohrn van de onderzoeksafdeling 'Chemical Sensors' van Siemens heeft daarom in samenwerking met IMO een nieuw concept op punt gesteld dat de chemische- en de elektrische eigenschappen van celculturen opmeet terwijl ze aan schadelijke gassen worden blootgesteld. Om de impact van deze toxische stoffen op organismen zo nauwkeurig mogelijk na te bootsen, werd voor celculturen uit het ademhalingsstelsel gekozen, in het bijzonder longcellen van hamsters en humane cellen uit de long en uit het neusslijmvlies. Deze celculturen werden gegroeid op siliciumchips voorzien van verschillende meetelektrodes: de impedantie waarde geeft uitsluitsel over de hechting van cellen op de chip terwijl het zuurstofverbruik en de zuurtegraad informatie leveren over de cellulaire ademhaling en het metabolisme van de cellen. Door de invloed van toxische stoffen worden systematische veranderingen van deze parameters verwacht.

In een eerste stap werd de doeltreffendheid van het concept aangetoond door blootstelling van de celculturen aan sterk verdunde oplossingen van chroomzouten. Hiermee kon alvast een detectielimiet worden bereikt in overeenstemming met de Europese

aanbevelingen voor de zuiverheid van drinkwater. Vervolgens werden de cellen in contact gebracht met concentratiereeksen van koolstofmonoxide, ammoniak en het organische solvent aceton. De grote uitdaging is die dat bv. het zeer schadelijke koolstofmonoxide (CO) helemaal niet oplost in water en dus ook niet in het cultuurmedium van de cellen. Ulrich Bohrn heeft hiervoor een elegante oplossing bedacht en de cellen afwisselend blootgesteld aan lucht met nauwkeurig bemeten CO-dosissen en aan het cultuurmedium om de cellen opnieuw van nutriënten te voorzien en hun vitale parameters te meten. Tijdens de blootstellingsfasen kon het koolstofmonoxide door de celmembranen diffunderen en, na de cellen opnieuw met cultuurmedium te bedekken, werd een sterke daling van de cellulaire ademhaling vastgesteld, evenredig met de CO-concentratie. Met dezelfde aanpak werd aangetoond dat ammoniak zowel het metabolisme als de ademhaling nadelig beïnvloedt. De detectielimiet voor ammoniak in lucht lag zelfs lager dan in geval van waterige ammoniakoplossingen. Aceton-dampen daarentegen leidden tot een tijdelijke verhoging van alle vitale parameters.

Tot slot werd het sensorsysteem ook met succes toegepast op al dan niet geïnhaleerde sigarettenrook die een complexe mengeling bevat van tientallen schadelijke componenten. We verwachten dan ook dat cel-gebaseerde biosensoren in de toekomst niet enkel een rol zullen spelen bij het monitoren van de luchtkwaliteit, maar ook toepassingen zullen vinden in onderzoek naar nieuwe aërosolen voor de behandeling van longaandoeningen.

CONSTANTINUS POLITIS

'HANDBOEK' MAAKT KAAKOPERATIES VEILIGER EN VOORSPELBAARDER

Voor het eerst zijn risicofactoren die gepaard gaan met kaakoperaties in kaart gebracht. Voor zijn doctoraatsthesis onderzocht prof. dr. Constantinus Politis, docent aan de UHasselt en mond-, kaak- en aangezichtschirurg in het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) in Genk, de orthognatische behandeling van 2000 patiënten van het ZOL. In het doctoraat reikt prof. dr. Politis op basis van dat onderzoek ook aangepaste operatieve technieken aan die de gezondheidsrisico's moeten voorkomen of uitschakelen. "Door de risicofactoren in kaart te brengen en operatietechnieken aan te passen, wordt de voorspelbaarheid van een kaakoperatie aanzienlijk groter. Zowel voor patiënt als voor chirurg", legt prof. dr. Politis uit. Constantinus Politis is de eerste medisch specialist die aan de Universiteit Hasselt een doctoraat behaalt.

Bij kaakoperaties worden de kaakbeenderen losgemaakt en nadien in de juiste verhouding teruggeplaatst. Een dergelijke behandeling is er in de eerste plaats op gericht om het functioneren van de kaak – kauwvermogen, spraak, ademhaling, slikpatroon ... – te verbeteren. Daarnaast dient een ingreep aan de kaak een esthetisch doel. Orthognatische chirurgie vindt in de meeste gevallen plaats na een orthodontische behandeling waarbij de patiënt gedurende 1,5 tot 2 jaar een beugel draagt.

Ingrepen aan de kaak gaan gepaard met de nodige risico's, zoals een beschadiging van de gevoelszenuw van de onderlip in de onderkaak en nabloedingen in de bovenkaak.

Zenuwbeschadiging

De doctoraatsthesis is gebaseerd op de ervaringen van en onderzoek bij meer dan 2000 patiënten die een orthognatische behandeling ondergingen. Om te beginnen onderzocht prof. dr. Politis welke factoren zenuwbeschadiging bij een ingreep aan de onderkaak in de hand werken. Op die manier kon hij achterhalen dat bepaalde patiënten – in dit geval met name ouderen – een groter risico op zenuwbeschadiging lopen dan andere. Het onderzoek liet prof. dr. Politis toe om een operatietechniek te ontwikkelen

– daarbij gebruik makend van recente technische hulpmiddelen – die het risico op zenuwbeschadiging aanzienlijk verkleint. Een noodzakelijke voorwaarde daarbij is wel dat de patiënt vóór de ingreep driedimensionale onderzoeken laat uitvoeren.

Prof. dr. Constantinus Politis ging ook na waarom de botheling na een operatie aan de onderkaak bij bepaalde patiënten vollediger is dan bij andere. Ook dat kon niet zonder het in kaart brengen van de risicofactoren. Dankzij het onderzoek kunnen chirurgen, vóór ze aan de operatie beginnen, bepalen welke bijkomende maatregelen ze tijdens de ingreep kunnen nemen om de botheling zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Ernstige nabloedingen na een kaakoperatie zijn niet uitzonderlijk, maar binnen de orthognatische chirurgie is er onduidelijkheid over de aard van die bloedingen en over het voorkomen en de behandeling ervan. Dankzij een onderzoek naar de risicofactoren, heeft prof. dr. Politis meer duidelijkheid kunnen scheppen. Ernstige nabloedingen bleken zich slechts bij bepaalde ingrepen voor te doen – en dan slechts in enkele gevallen. Bij een wijziging in techniek, zoals beschreven in de thesis, werd het gevaar voor bloedingen echter weggenomen.

Daarnaast werd ook onderzocht welke factoren bepalen of een patiënt al dan niet een bloedtransfusie moet krijgen. Prof. dr. Politis bestudeerde alle publicaties over dit onderwerp uit de laatste dertig jaar en maakte in zijn thesis een indeling volgens type ingreep. Zo kan bepaald worden welke maatregelen – per type ingreep – genomen moeten worden om het bloedverlies tot een minimum te beperken. Hoe minder bloedverlies, hoe sneller de patiënt kan recupereren – en hoe minder belasting voor onze bloedtransfusiecentra.

Nieuwe technieken, minder risico's

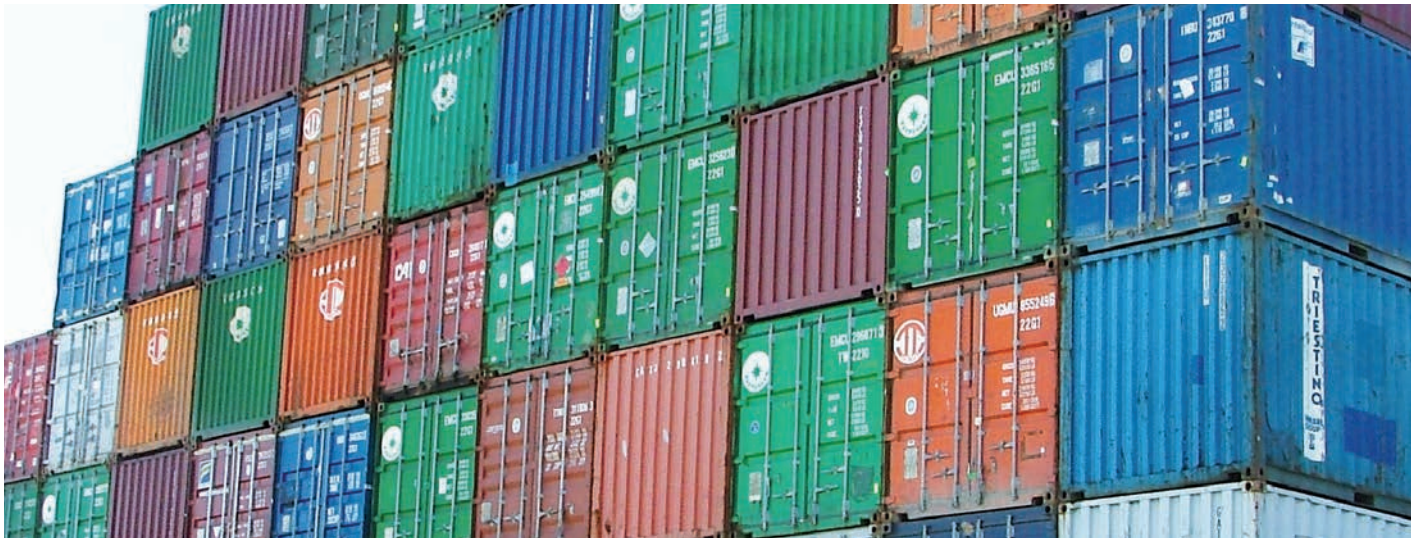
Dankzij het onderzoek – een als het ware nieuw 'handboek' voor orthognatische chirurgie – van prof. dr. Politis kunnen chirurg en patiënt zich niet alleen een beter beeld vormen van de risico's bij een kaakoperatie, bovendien zijn chirurgen in staat om hun operatietechnieken aan te passen. "Daardoor nemen de risico's af én wordt een kaakcorrectie aanzienlijk voorspelbaarder dan nu het geval is", besluit prof. dr. Politis.

KRIS BRAEKERS

OPTIMIZATION OF EMPTY CONTAINER MOVEMENTS IN INTERMODAL TRANSPORT

(NEDERLANDSE TITEL: OPTIMALISATIE VAN LEGE CONTAINERBEWEGINGEN IN INTERMODAAL TRANSPORT)

Het toenemend gebruik van containers voor het vervoer van goederen zorgt voor een aantal planningsproblemen, zoals de herpositionering van lege containers. In dit doctoraat wordt de herpositionering van lege containers in het achterland van een grote zeehaven bestudeerd. In een dergelijke regio bevinden zich exporteurs die lege containers vragen, importeurs met beschikbare lege containers en een aantal (intermodale) containerterminals, vaak met een containerdepot. Bij deze containerdepots is een voorraad lege containers beschikbaar en kunnen lege containers tijdelijk opgeslagen worden. Lege containers moeten worden getransporteerd tussen al deze locaties om tijdig aan de vraag eraan te voldoen en om de voorraad ervan in de verschillende depots in evenwicht te houden. Aangezien lege containers worden getransporteerd over hetzelfde transportnetwerk en met dezelfde transportmiddelen als beladen containers, focust dit doctoraat op de integratie van beladen en lege containerbewegingen om zo de kosten van het herpositioneren te minimaliseren.

Twee aspecten van het herpositioneringprobleem worden bestudeerd. Het eerste betreft een tactisch planningsprobleem in de containerbinnenvaart, namelijk het bepalen van de aangeboden binnenvaardiensten tussen een zeehaven en een aantal kleinere havens in het achterland die via een enkele waterstroom worden verbonden. Resultaten tonen aan dat wanneer reeds rekening

wordt gehouden met de herpositionering van lege containers bij het bepalen van de aangeboden diensten, kostenbesparingen kunnen worden gerealiseerd.

Het tweede aspect betreft het wegtransport van beladen en lege containers tussen containerterminals, containerdepots, importeurs en exporteurs. Het doel is het vinden van een efficiënte rittenplanning voor een set van voertuigen zodat alle containertransporten tijdig worden uitgevoerd. Deze containertransporten zijn onderhevig aan tijdsvensters. Verder is de oorsprong of bestemming van een lege container niet vooraf bepaald. Een sequentiële en een geïntegreerde oplossingsmethode worden met elkaar vergeleken en het probleem wordt opgelost met behulp van een metaheuristisch gebaseerd op 'deterministic annealing'. Verschillende doelstellingsfuncties worden hierbij verondersteld. Resultaten tonen aan dat een geïntegreerde oplossingsmethode de beste oplossingen geeft. Verder blijkt dat het uitvoeren van directe wissels, i.e. het direct transporteren van lege containers tussen importeurs en exporteurs zonder tussenstop bij een containerdepot, een grote positieve invloed heeft op de resultaten. Ten slotte wordt een uitbreiding van het probleem bestudeerd waarbij de reistijd tussen twee locaties niet langer constant is, maar varieert gedurende de dag. Op die manier kunnen de effecten van congestie in rekening worden gebracht.

DOCTORAATSPROMOTIES

Maikel León Espinosa

Doctor in de wetenschappen

Doctoraatsproefschrift over "A Fuzzy Cognitive Maps Based Model for Individual Travel Behaviour"

Promotor: prof. dr. Koen Vanhoof

10 oktober 2012 om 15.00 uur in auditorium H5

COMING UP

7 oktober 2012: Dwars door Hasselt

Vorig jaar liepen 127 studenten en personeelsleden van de UHasselt mee aan Dwars Door Hasselt! Ook dit jaar kun je weer inschrijven via de universiteit. De universiteit betaalt je inschrijving en bovendien krijg je er een gratis runnershirt bij! Wil jij er dit jaar ook bij zijn, noteer dan alvast 7 oktober in je agenda!

8 oktober 2012: VLK Leerstoel 2012

'The tumor ecosystem: a source for therapeutic targets and biomarker discovery'

Dankzij de VLK Leerstoel (Vlaamse Liga tegen Kanker) heeft in 2012 prof. dr. Olivier De Wever (UGent) de mogelijkheid de resultaten van zijn innovatief onderzoek te presenteren voor collega-wetenschappers aan de verschillende Vlaamse universiteiten. Deze lezing met discussie wordt georganiseerd in het kader van de Doctoral School for Medicine & Life Sciences.

Universiteit Hasselt, campus Diepenbeek, Bioville | 12.00 uur tot 13.30 uur

18 oktober 2012: Annual LCRP symposium

In 2011 lanceerden de Universiteit Hasselt en de partnerziekenhuizen ZOL en Jessa een intensieve samenwerking voor medisch-wetenschappelijk onderzoek, onder de noemer 'Limburg Clinical Research Program'. Tijdens dit jaarlijks symposium worden de nieuwste ontwikkelingen besproken.

UHasselt, campus Diepenbeek, gebouw D | 17.00 uur tot 20.00 uur

23 oktober 2012: Huisartsensymposium Colonkanker

Het Limburgs Huisartsenplatform, de provincie Limburg en de Universiteit Hasselt organiseren het symposium 'Colonkanker, van screening tot opvolging - Praktische tips voor de huisarts'. Het symposium, met lezingen, getuigenissen en een panelgesprek, vindt plaats op campus Diepenbeek.

Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, gebouw D, auditorium H6 | 20.30 uur

25 oktober 2012: KMO Kennisbeurs Leuven

De belangrijkste Vlaamse kennisinstellingen verzamelen in de Brabantthal in Leuven voor de KMO Kennisbeurs. De uitgelezen kans om hen allemaal in één keer te spreken en na te gaan wie je kan helpen bij je ontwikkelingsuitdagingen!

Bezoek zeker de stand van Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg (UHasselt, PHL & Xios).

Brabantthal, Brabantlaan 1, 3001 Leuven (Heverlee) | 13.30uur – 19.00uur | Meer info: kmokennisbeurs.be.

1 tot 26 oktober 2012: Verkeersquiz

In oktober 2012 organiseert de ba/ma verkeerskunde de vijfde editie van de Verkeersquiz voor alle leerlingen tweede en derde graad SO. Deze online verkeersquiz bestaat uit een mix van 30 vragen met verschillende invalshoeken rond het thema "Duurzaam en verkeersveilig op weg".

www.verkeersquiz.be

Surf naar www.uhasselt.be/agenda voor meer info en inschrijvingen.

COLUMN

'Dat is hier het begin van *vervlieging*', schoot door het hoofd van onze geliefde rector op een van de zeldzame warme julidagen. Met deze wijze woorden, komende uit de mond van de uitermate taalinventieve Brakelse burgemeester, vatte hij zijn appreciatie samen voor het baldadige gedrag van een hele horde professoren tijdens de voorbije proclamaties. Een niet te miskennen minderheid van de docenten waagde het om op de plechtige bekendmakingen van de examenresultaten het protocol voor het dragen van de toga's en baret met de voeten te treden. In bepaalde gevallen zelfs heel letterlijk. Weliswaar gehuld in toga, kuierden niet weinigen toen op strandsandalen de auditoria binnen. Nochtans schrijft het reglement in die omstandigheden het dragen van glimmende zwarte lakschoenen voor. Anderen hypothekeerden zelfs hun evaluatiedossier door een schreeuwelijk *Jupiter* t-shirt onder de ruime tabbaard te dragen, al dan niet in combinatie met een bermuda. Met dat laatste overtraden ze overigens (bewust of onbewust, we laten het in het midden) ook het belangrijkste artikel van het Hasseltse reglement op Gemeentelijke Administratieve Sancties. Goed voor hen dat campusagent Jean toen al van zijn welverdiend pensioen begon te genieten, of hun vakantiebudget was nog voor het inpakken van de valiezen gedecimeerd. Een onverlaat achtte het zelf nodig om - allicht *in loving memory of Onslow* - zijn weelderige bos borsthaar uit zijn *Marcelleke* te laten wapperen en de toga voldoende wijd open te houden zodat iedereen mee hulde kon brengen aan de ons jammerlijk ontvallen Britse acteur. Over de outfit van sommige vrouwelijke professoren die dagen, durven we omwille van welvoegelijkheidsredenen zelfs niet in detail te treden. Laat het er ons gewoon bij houden dat in vergelijking met hen, Kate Middleton de nieuwste wintercollectie van een Siberische couturier etaleerde op de cover van de jongste editie van het Franse magazine *Closer*.

'Ingrijpen', was dan ook het volgende consigne dat door de rectorale hersenen flitste. Meteen na de afsluitende recepties trommelde hij de Raad van Bestuur, het Bestuurscollege, het College van Decanen en het CIC (het Interministerieel Crisiscomité) bijeen voor een spoedvergadering. Op dat overleg eiste hij volmachten teneinde het optreden van de professoren terug dichterbij de norm te brengen. Om deze claim kracht bij te zetten, dreigde de vertoornde rector zelfs om de - tot dan achter slot en grendel bewaarde - foto's van de uit de hand gelopen plechtigheden, naar *Closer*, *Bild-Zeitung* en *Het Belang van Limburg* te lekken. Tegenover die krachtige argumentatie hadden de deelnemers aan de rondetafel geen verweer en stemden dan ook volmondig in met het verlenen van bijzondere machten aan onze hoogste academische gezagsdrager.

Bij het kriecken van de daaropvolgende dag sommeerde het rectoraat onze pedel naar het *Schoon Verdiep* alwaar zij het heugelijke nieuws vernam dat haar vakantie was ingetrokken. Sterker nog, de rector stuurde haar *sofort* naar de seminar 'Disciplinary measures in high developed communities' in de Koninklijke Militaire School, gedoceed door het kruim van de tuchtofficiëren van het Belgisch leger. En iedereen zal het geweten hebben. Het ZAP dat vanaf half augustus terug neerstreek op de campus vond in de bekende 'binnenpostomslagen' een oproepingsbevel om zich elke ochtend om zes uur aan te melden voor een regelrechte drilsessie gevolgd door een groet aan de (Limburgse) vlag. Onze pedel kweet zich trouwens dermate van haar taak dat vanop de nabijgelegen Pukkelpopweide Chokri Mahassine niet alleen een klacht indiende bij HAZODI omwille van de daarmee gepaard gaande geluidsoverlast maar ook dreigde om de UHasselt voor de UM, KU Leuven, UA, UGent en VUB in te ruilen als co-sponsor van zijn feestje. Maar de strategie van de rector sloeg aan. Met 1 september als (voorlopig) hoogtepunt. Toen scandeerden alle zappers op het Dusartplein, stevig in het gelid, met vastberaden stem de eed: 'Wij zweren gehoorzaamheid aan de Grondwet, de wetten van het Belgische volk, het Protocol voor het dragen van de toga en de baret en getrouwheid aan de koning en de rector'.

Hierdoor kon de rector eindelijk op 1 september op vakantie vertrekken, ogenschijnlijk met een gerust gemoed. Wat evenwel een tragische vergissing was. Het ontging hem helemaal dat er op het schabouwelijk gedrag van de professoren tijdens de voorbije proclamaties een faculteit de spreekwoordelijke uitzondering op de regel vormde: de Rechten. Natuurlijk kan men opmerken dat bewoners van het Koekerellenpad door de voornaamheid van de materie die ze doceren van oudsher een meer strikte dresscode respecteren zoals ze ook meer hoofse omgangsvormen hanteren dan anderen in de schoot van de Limburgse academische gemeenschap. Maar ook dit is in deze irrelevant. De rector was zich toen nog helemaal niet bewust dat het hooligangedrag tijdens de juliproclamaties een vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid was, gevoed door de frustraties dat *die* van de rechten en *'t schoon verdiep* vanaf medio september hypermoderne gebouwen in *'t stad* betrekken en zij verweesd tussen de koeien moeten achterblijven. Niets deed hem vermoeden wat hij met lede ogen zou aanschouwen bij de plechtige opening van de stadscampus en het nieuwe academiejaar. In een volgende editie komen we daarop terug.

P.O. Weypoint

GESPOT OP DE AGORA

Een toevallige of minder toevallige bezoeker van onze agora siert de achterflap van elk 'Nu weet je het!'-nummer. Wij vragen hen wat hen hier brengt.

Arne Biesmans van onze communicatiedienst is druk in de weer met verhuisdozen op de agora! Vanaf nu vind je hem terug op zijn nieuwe werkplek in het rectoraatsgebouw in Hasselt. "De verhuis is wel wat hectisch, maar dat hoort en nu eenmaal bij. Ik kijk er naar uit om te verhuizen naar een gloednieuwe werkplek midden in de stad", zegt Arne.

